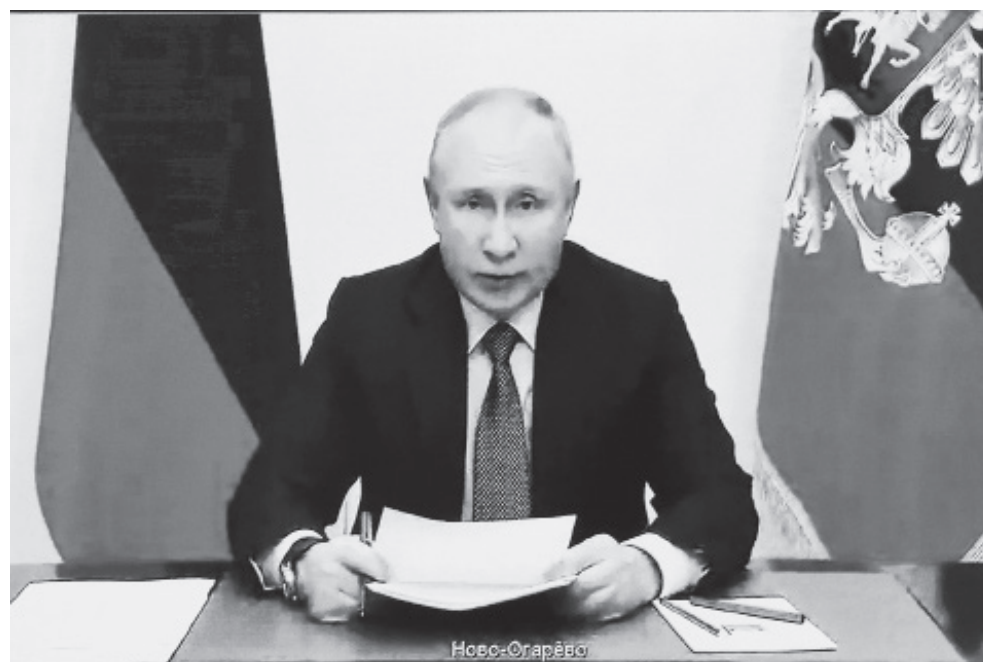

Адыгеим и Лышъхьэ зэхэсыгъом хэлэжъагъ

Урысые Федерацием и Президентэу Владимир Путиным Къэралыгъо советымрэ шлэныгъэмрэ гъэсэнэгъэмрэклэ Советымрэ язэхэсыгъо зэрищэгъ. Адыгэ Республикэм и Лышъхьэу Къумпыл Мурат ащ хэлэжьагъ.

Шлэныгэмрэ технологиешэмрэ я Илэсэу икырэм зэрэхэбгэя Иофтхыабзэхэм яклэуххэм зэхэсыгьом щатегуцылагьэх.

«Шэньгыэмрэ технологиешэмрэ я Ильэс гэсэныгэм Урысыем зызыщырагэушымбгууш илээси 10-м иубаплэу хууш. Политикэ, общественнэ клочлэ пстэуми аш кыдырагэштэнэу сэругэ», — кылыгаш Владимир Путиным.

Президентыр ныбжык1эхэм
1эпылэгъу зэрафэхъущтхэм еп-
хыгъэ 1офыгъом къыщыуцугъ:

шлэныгээлэж нýжыкүлэхэм
грантхэр зэраратышт шыкүлэр
агэнэфаж, псэүлэхэмкүлэ сэр-
тификатхэр кязэратырэ
программэм нахыбэ кыхыра-
гээубытэнэу пшээрүлэ ашлыг.

Зэхэсыгьом кылыгышыл-
гэх Урысые Федерациеи
Правительствэ и Тхьаматэ игуа-
дзэу Дмитрий Чернышенкэр,
Кэзралыгьо советым икомиссие
итхьаматэу, Новосибирскэ хэ-
кум игубернаторэу Андрей
Травниковыр, Самарскэ хэкум
игубернаторэу Дмитрий Азаро-
выр, шэныгьэхэмклэ Урысые

академиим ипрезидентэу Александр Сергеевыр, Москва дэт къралыгъо университетым иректорэу Виктор Садовничэр.

Адгегим и Лышхъэ журна-
лихэм адыригъэ зэдэгущы-
лэгум гъэсэнэгъэмрэ шэны-
гъэмрэ язгъушъомбгъугъэным-
кӀэ хэгъэум и Президент игъо
ылъэгъугъэхэм мэхъаншхо
зэрярэ шыхигъэунафыкыгъ.

«Клэлэцлыкхуэ зэчый зилэхэм лэпылэгъу ягъэгъотыгъэным мэхъанэшхо етэты. Шлэныгъэмрэ технологиехэмрэ я Ильэс

Адыгеим юфтхьэбзэбэ щызэ-
рахьагъ, кӀэлэцӀыкӀу сэнауэхэм
якхьыхэгъэщынкӀэ ыкӀи ахэм
ӀэпыӀэгъу ягъэгъотыгъэнымкӀэ,
кӀэлэцӀыкӀу технопаркхэм обо-
рудованиер къафэгъотыгъэ-
нымкӀэ, еджаӀэхэр мылыккӀи,
техниккӀи нахьышхоу зэтэгъэ-
псыхьэгъэнхэмкӀэ лофышхо
ашагъ. Гупчэу «Сириус», обще-
ствэу «ШӀэныгъ» зыфилохэрэм,
Адыгэ къэралыгъо университе-
тым, Мыекьопэ къэралыгъо
технологическэ университетым,
гуманитар ушэгынхэмкӀэ Адыгэ
республикэ институтым, респуб-
ликэ естественнэ-хьисап еджа-
пӀэм, Мыекьопэ опынтэ стан-
циеу «ВИР-м» зэдэлэжьэныгъэу
адырялӀ агъэпытагъ», — къы-
Ӏуагъ АР-м и Пшысхьэ.

Къумпыл Мурат зэрэхгэу-
нэфыкыгэмклэ, кIэлэцыкIу
сэнаушхэм адэлэжыгэнымклэ
республикэм опытышхо щырэ
хуыгэ, лъапкэ проектэу «Гъэ-
сэныгэм» кыдыхэлъытэгэ

федеральнэ проектэу «Успех каждого ребенка» зыфилорэм диштэу лoфтхьэбзэ зэфэшхьафхэр Адыгеим шызэхашэх.

«Гүээсэньгэмкэ инфраструктурэу Урысые Федерацием и Правительствэ тилэпылэгьов зэхэтцагэм амалуу кытитыхэрэр икьоу дгээфедэнхэ фæ. Мы юфм клэхуылхүэр кыклакдоху ригэжьаг. Блэкьигэ илгьэсэм клэлэцпыклү сэнаушхэм олимпиадэ, зэнэкьокьу ээфэшьафхэм гэхьаггэу ашашылгьэхэмклэ Адыгеим я 25-рэ чылыр хэгэгүм шуйбытыг. Мы лэныкьомкэ тиреслубликэ Кыблэ федеральнэ шьолпырымрэ Темыр-Кавказ федеральнэ шьолпырымрэ пэрытныгьэр ашуйбытыг», — кыылуаг Адыгэ Республикэм и Лышхьэ.

**АР-м и Лышъхъэ
ипресс-къулыкъу**

Сурэтхэр А. Гусевым тыри-
хыгьэх.

Ныбджэгъухэр!

Тиненэрэ зэхэт номерэу кыишүфүдэгэхазырыгыэр илгэсэу икЫ-
рэр ништэмэ, анахь зигугуу нишЫмэ хуэнүу тилгэнккЫлэ кыхэщы-
гэхэм афэгээхыыгь. Зищытхуу чыжыэу Іугэуу ыцЫлэр макІэн, зигугуу
кэпишЫн плэкЫщтыри бэ дэд, ау тигэзет нэкІубгөхэр зери-
мыкбүщтхэр кыыдэтлгыти, тІэкІэлэ тхыгэхэр кээдгэкІэкЫхээ

илъэсым игъогуанэ тыкъырычъэжыгъ. Адыгэ лъэккым ицIыф цIэрыIохэм, ахэм гъэхъагъэу ашIыгъэхэм, зэкъош республикэхэм ыкIи IэкIыбым анахь хъугъэ-шIэгъэ гъэшIэгъонэу ацыхъугъэхэр журна-листхэм анэхэмкIэ тинепэрэ зэхэт номер къащытэIуатэ.

Редакциер.

Геннадий Митрофановыр Мыекъуапэ имэр хъугъэ

Муниципальнэ образованиеу «Къалэу Мыекьуапэ» иад-
министрацияе ипэцэ Іэнатлэ Іухьащтым епхыгъэ Іофтхьа-
бзэ республикэм икьэлэ шьхьалэ щыкӀуагъ.

Ащ хэлэжыагь Адгыгеим и Лышьхъэу Къумпыл Мурат. ТалэкӀ комиссиел олофэ ышлагӀэм икӀэххэм ыльтыгыгъу мэр ӀэнатӀэм-кӀӀӀ кандидати 2 атхыгъагь. Къалэу МыекъуапӀ инароднӀ депутатхэм я Совет депутатхэм амакӀэ затым къӀэнэфагь къалэм имэр ӀэнатӀӀкӀӀ Геннадий Митрофановым нахыбӀэмэ зэрӀдырагъыштагӀэр.

Мы лофтхабзэм иль-
хан муниципальнэ обра-
зованием инароднэ депу-
татхэм я Совет итхыаматэу
Джарымэкхо Амзэт кы-
лыккым унашхо ышгыгэм
щигъэгъозагъэх. Мэрэу
хадзыгэм присягэр кы-
хыгыгъ ыкйи лэнатшэ зылу-
хыгэр кэзыушыхыатырэ
тхылъыр ратыжыгыг.

Шыгуу кызтэгэкыйжыы: Митрофанов Геннадий
Алексей ыкьом Иошлэныр
кьалэу Мыекьуапэ иадми-
нистрации шыригэжжэ-
гьаг, ильэси 8-рэ ащ Иоф
щишлагь. Нэужум Адыгэ
Республикэм Иошлэным-
рэ социальнэ хэхьоныгэм-
рэклэ и Министерствэ лэ-

нэтлэ зэфэшъафхэр ши-
гъэцэклагъэх, джащ фэдэу
Адигэ Республикэм фи-
нансхэмклэ и Министер-
ствэ, Адигэ Республикэм
экономикэ хэхъоныгъэм-
клэ и Министерствэ loф
ащишлагъ. 2020-рэ илъэсым
къышшублагъу нелэ нэс
АР-м и Премьер-минист-
рзу шытыгъ.

Адыгейм и Лышхъэ муниципалитетым ипэщаклэ фэгүшугагъ ыкли юфэу кыпышылтым илэныкхъэшхалэхэр кыфигьэнэфэгъэх. Къумпыл Мурат кызырлыгафэмклэ, Геннадий Митрофановыр республикэм и Премьер-министрэу зыщэтым лъапкэ проектхэм япхырышын илофыгъохэр гъэхьагъэхэлэу гъэцэкълэгъэнхэм ыналэ тыригъэтыгъ. Опытэу илэ хьугъмрэ экономикэмклэ, социальнэ лъэныкхьохэмклэ юфыгъохэу кызуцухэрэр дэгъоу кызырэгурьлохэрэмрэ яшлуагъэ кэккълост джы ыгъэцэкълэшт лощлшэнымклэ.

«Муниципалитетым хэ-хъоныгъэ ешы, щылэны-

гѣзм илѣэныкѣо пстѣзми
зѣхѣокѣыныгѣэшлѣхэр афѣ-
хѣух. Цѣфхѣми а зѣхѣо-
кѣыныгѣэхэр янѣрылѣѣ-
гѣух, ау дѣзѣри нахѣ гѣ-
хѣхѣгѣэшлѣхэр тшѣлхѣм
кѣыщѣэгѣурыхѣ. Тѣрклѣ гу-
хѣлѣ шѣхѣалѣр Адѣгеим
щѣпсѣурѣ унагѣо, нѣбгырѣ
пѣпчѣ щѣлѣклѣшлѣ ялѣныр
арѣ. Ащклѣ зишлѣуагѣѣ кѣ-
экѣлошт амалхѣри щѣлѣх:
кѣэралыгѣо программѣхэр,
лѣэпкѣ проектхэр, соци-
альнѣ-экономикѣ хѣхѣоны-
гѣэмклѣ унѣе программѣ-
хэр», — кѣылуагѣ Адѣгѣ
Республикѣм и Лѣышѣхѣѣ.

Къумпыл Мурат кызы-
рехигъэщыгъэмклэ, гъогу-
хэм яшынклэ коммуналь-
нэ лофхэмклэ гъэхьагъэ
хэлъэу лофыгъо гъэнэф-
гъэхэр зэшлуахы, общест-
веннэ ыкы цыфхэр зы-
чыпсэухэр унэхэм къа-
пэлүлэ чыплэхэр зэтыра-

гъэпсыхьэх, поликлиника-
кIэ агъэпсы, Мыекъуапэ
къыщызысыхьашт гъогу-
ашы, псыхьоу Шъхьэгуа-
щэ инэкпхэр агъэпытэх,
укъэбзальэхэри нахь зэ-
тырагъэпсыхьажьых.

Хэгъэгум и Президентэу Владимир Путиным жъэгъэуэхэм зыщялэзэхэрэ республикэ диспансерыклэм ишынкIэ проектым къыдырыгъэштагъ. Къумпыл Мурат къызэрэхигъэщыгъэмклэ, а проектхэр зэкIэ икIоу гъэцэкIэгъэнхэ фае.

«МыекъуапэкӀэ джыри
макӀэ зэшӀомыхыгӀэ ю-
фыгӀоу тилэр. Геннадий
Алексей ыкӀор, ахэм язэ-
шӀохын джы бӀкӀэ о кыю-
лпытыгӀ, опытӀу уилӀмрӀэ
үзӀухьгӀэ лӀнатӀлӀм кы-

дильытэрэ пшэрылпхэр
икъоу зэшлохыгъэ ху-
хэм узэрэфхьазырым-
рэ ялытыгъ. Депутатхэм,
республикэм ипашэхэм
кыбыдрагъэштагъ ыкIи
кыпкьоуцуагъэх. Муни-
ципальнэ образованием
щыпсэхурэм алулээз шы,
лофыгъоу зыгъегумэкIхэ-
рэм о пшъхэкIэ защыгъэ-
гъуаз. Зы лофыгъуи къэд-
гъанэ хъуштэл тыналэ
икъоу тетымыгъэтэу», —
икIэухым кыылауэ Адыге-
им и Лышхьэ.

Ащ нэужым Геннадий

Митрофановым цыхъэ кы-
зэрэфашыгъэм пае депу-
татхэм зэрэфэрээр кы-
уагъ ыкӀи республикэм
ипашэхуэ кыӀдезыгъшта-
гъэхэм гусэныгъэ адыри-
лэу квалэм ыпашъхъэ ит
пшъэрылӀхэм язэшохын,
цӀыфхэм ящылакӀэ нахышлу
хуаным, МыекӀуапэ тапэ-
кӀи хэхъоныгъэхэр ышын-
хэм илахэ зэрехишъыха-
штыр кыхыгъэшыгъ.

**АР-м и Лысьхъэ
ипресс-къулыкъу**
Сурэтыр А. Гусевым
тырихыгъ.

Адыгейм щыщ
сабыим
ІэпыІэгъу фэхъугъэх

Республикэм шыпсэурэ кӀэлэцӀыкӀум
«спинальная мышечная атрофия»
зыфилорэ уз хыльэр илэу агъэунэ-
фыгъ.

Ащ уелэзэным ахьцэшхо пэлохьэ. Урысыем и Президенту Владимир Путиным иунашьоклэ агьэпсыгэ фондэу «Круг добра» зыфилорэм ишуагьэклэ сабым ищыклэгэ дызэгьу уцэу «Спинразар» мы ильэсым рагьгьотыг.

— УФ-м и Президент игуэкьыкыкэ мыщ фэдэ фонд тикъэралыгъо шызэхэщагъэ зэрэхъугъэм лъэшэу тигъэгущауагъ. Джы уз хьылъэ зиц сабийхэм ящыкыкэ-гъэ препарат лъанлэхэр алэкыгъэхьэгъэнхэмкы ама-лышлухэр шыцэ хъугъэ, — кыиуагъ АР-м псауныгъэр къэухъумэгъэнымкыкэ и Министерствэ клэлэциклыхэм медицинэ изнылэгъу ягъэгъотыгъэнымкыкэ иотдел ипашэу Шъхъащэкко Самдэ.

Къэралыгъом ипачэ зэхышэгъэ пресс-конференцием фондым loф зеришэрэм фэгъэхыгъэ учлэ къышалэтыгъ. Президентым къызэрилуагъэмклэ, мы организациейем «спинальная мышечная атрофия» зыфилорэ уз хылыэр зилэхэм лэзэгъу уцхэр алэклэгъахъэх, ау ахэм аныбжь ильэс 18-м шлокырэп. Мыщ дэжъым нахыжыхъэми ящыклэгъэ медицинэ лэпылэгъур ягъэгъотыгъэным мэхъанэшхо илэу Владимир Путиным къылуагъ.

— Къэралыгъом щыпсэухуэ нахьыбэ къэзыгъахъэ-хэрэм атыралъхьэрэ хэбзэлахьыр тlэкlу къызэралэтыгъэм къыкlэкlорэ мылъкур ары Фондым илофшlэн зэрээзхищэрэр. Мы хъакулаухым тельытэгъэ ахъщэ тедзэр орфаннэ уз хьылъэ зилэхэм ялээзгъэным пэлудгъэхануэ итхуэхъэгъагъ ыкlи ар непэ тэгъэцакlэ, — къылагъ УФ-м и Президент.

Вакцинацием кыѣдзжэх

Ильэсрэ нькьорэм ехьугъэу уз шынагъоу, нэбгырэ мин пчъагъэ зэрэллыкыгъэм зэрэдунаеу пэшлукло.

Вакцинациер гъэлъэшыгъэным-
кIэ тишъолъыр Iофтхьэбзэ гъэнэ-
фагъэхэр щызэхашэх нахь мышIэ-
ми, Iофхэм языхт уигъэрэзэпэнэу
щытэп.

Мы узым зыщыуухуумэным фэшл пэшлорыгъэшл loфthъабзэхэр зепхъанхъ фае. О уимызакъоу, къыппэблагъэхэмй ящылэныгъэ къэуухуумэным пае вакцинэр зыхъагъэлъхъан фаеу врачхэм къало. Арэу чытми, бэхэр егупшысэх: прививкэ пшымэ нахьышлэу, хауымы иягъэ къэкълэу? Медичинэм илофышлэхэм янахьыбэм къызыралорэмклэ, ушэтынхэм зэрагъэунэфыгъэмклэ, процент 96-м клэхэу вакцинэм ишлэагъэ къэкълэу ары. Ар зыхэлъ цыфыгэм коронавирусыр

кызыпыхьэкIэ, узыр нахь псынкIэу
пэкIэкIы.

— Гукау нахь мышлэми, коронавирусыр тищылэныгъэ хэпчын умылгэклынэу кыхыхьагъ,— ело Кошхьэлбэ район поликлиникэм ипашэу Пчыхалыкьо Назрэт. — Ащ кыхыхэкыкыгъэ шолк имылэу узым хэти зыиухьумэн фае. РеспубликэмкIи, тикъэралыгъокIи Iофхэм язытэт шхьэхихыгъэу кьало, сьмаджэхьэи, зидунай зыхьожьхэрэми кхьэзэрашьмыкIэрэр хэткIи нэрълэгъу.

Кошхэблэ районым щыпсэухэрэр мы юфым яштыпкэу къекуалэх. Зэкэмкн районым щыпсэурэ нэбгырэ 11800-м ехумэ вакцинациер аклугъ. Шугу кэтэгъэкължы,

прививкэ зыщахалъхьэрэ чыплит-
фымэ районым лоф шашлэ.

Назрэт кызэрилыагкэмкхэ, нэ-
бгырэ пэпч изэхэшыгкэмкхынэу
шыт вакцинациер хэклыплэ зэабоу
зэрэшытыр. Тэ тшэхэ имызэабоу,
тыкэзылуцухэхэрэм япсауныгы
тыдегүпшысэнэу шыт.

— Цыфхэм зафэзгъэзэ сшоигу vaccination имэхъанэ къагуры-
юныш, ежхэри къапэблагхэри
мы loftxъабзэм хэлэжьэнхэу.
Илъэсит1у хуэгъ ковидым игумэ
кыгъо тыхэзтыр ык1и цыфэк1э-
псэук1э рэхъатым кыфэдгъзэжьы-
ныр тэры зылэ илъыр. Граждан-
скэ пшэдэк1ыжьхэу тилэр зэхэт-
шык1эу, коронавирусым пэуцужы-
рэ прививкэр зыхьадгальхэмэ
нахь тэрзэу сэлътгэ. Сыда плэмэ
к1ымэфэ лъэхъаным зэпахырэ уз-
хэмк1э нахьбэу зыщысымаджэ-
хэрэм тызыхуымэщтыр ык1и нахь
ч1энагъэ мак1э тилэу тыхэзыщы-
ттыр вакцинациер ары, — кы-
лыгъ Н. Пчыхъалыккым.

Депутатхэм апай

**Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет —
Хасэм ияхэнэрэ зэхэсыгъо 2021-рэ илъэсым
тыгъэгъазэм и 27-м зэ/уагъакӕ.**

Юфыгыоу зытегушыңштхэм мы кыкылэпыкхэхэрэр ахагыагыагы: законопроектхэу «Адыгэ Республикэм и Законхэу «Адыгэ Республикэм имуниципальнэ шэпхэ правовой актхэм ярегистрэ ехыылааг», «Адыгэ Республикэм 2021-рэ ильэсымклэ ыкыи 2022-рэ, 2023-рэ план чэзыухэмклэ иреспубликэ бюджет ехыылааг», «Адыгэ Республикэм шолкыимылэ медицинэ страхованиемклэ и Чыпылэ фонд 2021-рэ

ильэсымклэ ибюджет ехыылагъ», «Адыгэ Республикэм и Уплэаглокло-лпытэкло палатэ ехыылагъ», «Бжъ-хууным ехыылагъ», «Чыплэ зыгъэлорышлэжыным ехыылагъ», «Мэзым епхыгъэ зэфыщытыклэхэм ягъ-тэрэзын ехыылагъ», «Адыгэ Республикэм псыхэм, чычлэгъ баиныгъэхэм ягъэфедэн ыльэныкьоклэ къэ-ралыгъо хабзэм икхуылакъухэм яполномочиехэр цызтэутыгъэнхэм ехыылагъ» зыфилохэрэм апэрэу ахэплэнхэр ыки нэмык! лффыгъохэр.

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм
илошлэн пчэдыжым сыхатыр 10-м аублэшт.

**Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет —
Хасэм и Тхьаматэу Владимир НАРОЖНЫЙ**

Тиюбилярхэр

Нахьыжъышлу зиІэм нахьыкІэшлу иІ

Къэбэртэе-Бэлыкъар Республикэм иобщественнэ политик, ишлэныгъэлэжъ цІэрылоу, нахьыжъ лумафэу Шыхьостэн Борис ыныбжъ илъэс 75-рэ тыгъэгъазэм и 17-м хуэгъэ.

Илъэс 50-м ехуэгъэу наукэм, гъэсэнэгъэм, бизнесым, общественнэ Іофхэм, шлушлэным, къэралыгъо гъэлорышлэным апыл лъэпкъылыр республикэми нэмыкІ чыплэхэми зэрэащІэрэр Іофэу зыфэгъэзагъэм хэшІыкІышхо физилэ цыфэу, ныбджэгъушхоу, гупыкІ зилэу ары.

Шыхьостэн Борис (Абдулхамид) Дзэлыкъо районым хэхьэрэ Сэрмак къуаджэм кышчыгъу. Гурыт еджаплэр тыжын медалькІэ кызыеухым, шылычымрэ гъучІэхэгъэгъыгъагъэхэмрэ афэгъэхьыгъэ шлэныгъэхэр зыщызэрагъэгъотырэ институтэу Москва дэтым чІэхьагъ. ИлъэситІо ащ щеджагъэу Къэбэртэе-Бэлыкъар къэралыгъо университет физикэмкІэ ифакультет зыкыгъэзэжъын фаеу хуэгъэ.

Илъэс заулэрэ Шыхьостэныр гурыт еджаплэм щылэжъагъэу дзэм ащи, къулыкъур Германием щихьыгъ. Ащ ыуж полупроводник Іэмэ-псымэхэр кызыщыдагъэкІырэ заводэу Налчык дэтым инженер-технологэу, инженер шъхьалэу щылэжъагъ. КІалэм аспирантурэр кызыщыхуыгъэр Москва дэт институтэу зыщеджагъэр ары. Ащ щызэригъэгъотыгъэ шлэныгъэхэр ары Борис изэчыйхэм зыкызылэуазыгъэхыгъэри кандидат диссертациер зымыгъэгужъуагъэри.

КІэлэ чаным иапэрэ лъэбэкъуэр зыщидзыгъэ заводым пшъэдэкІыжышхо зыпыл ІэнэтІабэ щигъэцкІагъ: участкэм ипэщагъ, конструкторхэм ябюро ипашэу щытыгъ. Производственнэ объединение «Элькор» зыфилорэм иконструкторскэ бюро ипэщагъ.

Сыд фэдэрэ лъэныкъокІи Борис къулайныгъэу хэлхэмрэ шлэныгъэу илэхэмрэ а ІэнатІэм кышчылэгуагъэх. Теориермэ практикэмрэ зыщызэгъэулуэгъэ а научнэ-производственнэ структурэм кышчылахырэ пкыгъуакІэхэр ІофшІаплэбэмэ ащгъэфедэщыгъэх.

Инженер купмэ аделажъэ зэхьум Шыхьостэным илэпэлэсэнэгъэ зыкызыэриІэтыгъэр,

цыфхэр ыгъэдэлонхэмкІэ, зылыщэнхэмкІэ амалэу илэхэм зэрэхэжъагъэр хэгъэунэфыкІыгъэн фае. Специалист Іэпэласэм игукъыдэч пашэм хигъэхьон фэй. Ащ фэдэ еклотакІэр ары цыф зэчыишлум мэшІуачэу хэлъыр кызэкІэзыгъаблэрэр, наукэм хэхьоныгъэ фишынымкІэ ащ илэпэлэсэнэгъэ кызыгъэтІупщырэр.

Конструкторхэм ябюроу зигугъу къэтшыгъэм (СКБ) кыыхырэ электрон техникэр ыужкІэ предприятиимэ ащгъэфедэщыгъ. Бюром кыыхырэ пкыгъохэм япроцент 80-р обороннэ промышленностым тегъэпсыхьэгъагъ. А лъэхьаным СКБ-р микроэлектроникэм пылыгъ, научнэ-техническэ прогресс зыщашІырэ лъэныкъохэм ар зэу ащыщыгъ. Мы ІофшІаплэм фэдэхэр а лъэхьанымкІэ кІэ дэдагъэх, кыыхахырэ пкыгъохэми къэралыгъор лъэшэу афэныкыуагъ. Джары «Элькорым» Къэралыгъо шухьафтын кызыэрэратыгъэр Іоф цыкІлоу плытэ зыкІэмхуэщыр.

Шыхьостэныр япашэу кыыхахырэ комплексхэр народнэ хызмэтым ичІылабэмэ ащгъэфедэщыгъэх. Лъэныкъо зэфэшъхьафхэмкІэ лъэгэплэшхэмэ зэрэнэсыгъэр кыгъэлыагъоу ащ авторскэ тхылъ 20, научнэ статья 90-м ехъу, зы монографияе пчэгум кырихьагъэх.

«Элькорым» ибюро щыригъэжъэгъэ ІофшІагъэр Шыхьостэным идоктор диссертацие лъапсэ фэхьыгъ. СССР-м иизобретатель научнэ-ушэтэкІо институтэу «Пульсар» зыфиллоу Москва дэтым 1995-рэ илъэсым идоктор диссертацие гъэхьагъэ хэлъэу кышчыгъэщыпкъэжъыгъ. А илъэс шыпкъэм Шыхьостэн Борис Урысые инженер академием, естественнэ шлэныгъэхэмкІэ Урысые академием яакадемик мэхъу. «Урысыем изаслуженнэ инженер» зыфилорэ цІэ лъапІэри кыфагъэшъуашэ. 1993-рэ илъэсым кыщегъэжъагъэу КъБКъУ-м микроэлектроникэмкІэ икафедрэ ипрофессор.

Kloklo Валерэ 1990-рэ илъэсхэм республикэм и Правительствэ зэхыщэ зэхьум, промышленностымкІэ, транспортымкІэ, зэпхыныгъэхэмкІэ, энергетикэмкІэ министрэу Шыхьостэн Борис ыгъэнэфагъ. А ІэнатІэр дэгъоу ащ зэрихьагъ. Къэралыгъо кыулыкъушІэу щымытыгъэ шлэныгъэлэжым ипшъэрылхэр зэригъэцакІэхэрэм улыплъэныр гъэшІэгъоныгъэ.

Къулыкъу зехьакІи, цыф гъэдэуакІи зымышІэрэ, зыгъэнэфагъэхэр къазэрэащыгъыгъэр къэзымыгъэшъыпкъэжъырэ специалист цІэрылабэмэ тэ бэрэ тарихылагъ. Шыхьостэныр ахэм афэдагъэп. Зигугъу къэтшырэ министерствэм ипэщэнэу ар зыхуэгъэр анахь лъэхъэнэ кынэу заводхэмрэ фабрикэхэмрэ зыщызэтэзыжъыщыгъэхэр, цыфхэр ІофшІаплэчъу кызынэщтыгъэхэр ары. МинистракІэм зышъхьамысыжъэу иІэнатІэ ыгъэцкІагъ. Къэралыгъошхор зыдемылэжъырэ ІофшІаплэхэр кызыэтэгъэнэгъэнхэм Борис кІуачІэу иІэр рихылагъ.

1996-рэ илъэсым кыщегъэ-

зэрэщымытыгъэр Борис кьел. ЗэкІэмэ анахь кыныгъэр Іофым кІэухэу фэхуэщыр ежъ изакъоу кызыэремылытыгъагъэр ары. 1998-рэ илъэсым Іахъзэхэлъ обществэу «Къэбэртэе-Бэлыкъар телекоммуникациехэр» зыфилорэм игенеральнэ директорэу ар агъэнафэ. 2002-рэ илъэсым кышчыгъэжъагъэу Іахъзэхэлъ обществэу «Кыблэ телекоммуникационнэ компание» ипашэ игуадзэу щытыгъ.

«Каббалктелекомым» Іофышхо зэшІуихыщтыгъ. Ащ щигъэкІогъэ илъэсхэм Шыхьостэным игуапэу ягугъу кьешІыжъы. ЫшІагъэри пкІэнчъэ хуэгъэп: а лъэхьаным республикэм зыщашъомбгъугъ GSM зэпхыныгъэм,

кукІэ делагъ. Мы тхыгъэр зыеми ар Іэпылэгъу кыфэхуэгъ, ащкІэ шлушлэшхо фэтэшІы. ІэкІыб къэралыгъохэм арыс тилъэпкъэгъухэм адытилэ зэпхыныгъэхэм ягъэпытэн Борис илахьылу зэрэхишІыхьэрэм фэшІ Адыгэ Республикэм и Лышхьэу Къумпыл Мурат ащ рэзэныгъэ тхылъ фигъэшъошагъ.

Адыгабзэм, лъэпкъ тарихьым яІофхэм язытет, адыгэ дунаим кышчыхуэхэрэм непи Шыхьостэныр агъэгумэкІы. Ащ фэдэхэр лъэхъэнэ кынхэм цыфхэм япашэ мэхъух. Борис пенсием тІысыжыгъэу, зи шІомыІофыжъэу пло хуэщтэп. Ащ игулытэ джыри чан, Іофыгъуабэмэ агъэгумэкІы. Мытхытхъэу паркым кышчыкІухъэу ар нэгум кыпфычІэгъэуцорэп. Унахьыжъынри пшъэрылхышхо. Хабзэр зыукъохэрэр ащ инэплъэгъу кыредзэх, къэзыуцухъэхэрэр акъылкІэ, джэуапкІэ кыщэгъугъ.

Иунагъо игугъу къепшІын хъумэ, адыгэлІым унэгъо дахэ ышІагъ. Борисрэ ащ иджэныкъо машІо кызыухъумэрэ Жаннэрэ илъэс 50-м ехуэгъэу зы цыІэныгъэ гъогу зэдытетых. «Бысымгощэ хьалэлъыр ыІэгъу иІан» зыфалохэрэм ащыщ, ыгуи иунапчыи благъэхэмрэ хьакІэхэмрэ сыдигъуи афызэлухыгъ.

Борис ыкъоу Мурат Билайн телефон линиер тиеспубликэ щегъэлажъэ, ятэ фэдэу бизнесми наукэми апыл, психологие шлэныгъэхэмкІэ кандидат, инвестор.

Апхъоу Мадинэ Мэрэтыкъохэм яныс, медицинэ шлэныгъэхэмкІэ кандидат, РНИМУ-м (Урысые лъэпкъ ушэтэкІо медицинэ университетым) акушерствэмрэ гинекологиемрэкІэ икафедрэ иассистент.

«Нахьыжъышлу зиІэм нахьыкІэшлу иІ», аІо адыгэхэм. Илъэс 50-м ехуэрэ къэралыгъо гъэлорышлэным, гъэсэнэгъэм, наукэм, бизнесым, общественнэ щыІэныгъэм зилахьышлу ахэзышІыхьэгъэ, адыгэгъэшхо зыхэлъ, ІокІэ-шІыкІэм фэлэзэ тинахьыжъ лумафэ иубилейкІэ тыфэгъушІо, ипсауныгъэ кыкІымычэу, ыгу пыкІырэм фэдишъэ пыхъожъэу бэрэ щыІэнэу, игъашІэ дэхэнэу, жьышхьэ мафэ хъунэу фэтэлэ!

ХЪОТКЪО Самир.
Тарихь шлэныгъэхэмкІэ доктор, гуманитар ушэтынхэмкІэ Адыгэ республикэ институтэу КІэрэщэ Тембот ыцІэ зыхыырэм инаучнэ ІофышІэ шъхьаІ.

КЪУДЕЙ Владимир.
Журналист.

жъагъэу Шыхьостэн Борис КъБР-м мылыкым игъэзекІонкІэ и Къэралыгъо комитет итхьамэтагъ. Къэралыгъо мылыкы кызыфыхагъэкІыштыгъэ заводхэмрэ фабрикэхэмрэ унэе ІофшІаплэ шІыжыгъэнхэр ары ащ пшъэрыл шъхьалэу иІагъэр, а лъэныкъомкІэ упчІэжъэгъу пшІыни цылагъэп. Шыхьостэным а ІэнатІэри зэригъэшъуашэу зэрихьагъ.

Борис къэралыгъо кыулыкъушІу зэрэлэжъагъэр илъэс 6 нылэп. Ау республикэр цыфІухэм, специалист Іэпэласэхэм зыщэфэныкъогъэ лъэхьаным ахэр кыыхуыбатагъэх. Бориси ипшъэрылхэр еІоплэнчъу ыгъэцкІагъэх. Илъэсыбэрэ гуетыныгъэ фырилэу промышленнэ производствэм, республикэр зыгъэлорышІэрэ къулыкъухэм зэрэащІэжъагъэм фэшІ Щытху тхылъи ащ кыфагъэшъошагъ.

Правительствэм зыхэттыгъэ илъэсхэм ягугъу кышІыжъ зыхуукІэ, а Іофым дихьыхыщэу

Мегафоным, Билайным, МТС-м яфедеральнэ хьытыушхохэм. А ІэнатІэр дэгъоу зэрэзрихьэрэм фэшІ Шыхьостэн Борис цІэ лъапІэу «КъБР-м цыфхэм яфэлэ-фашІэхэм ягъэцкІэнкІэ изаслуженнэ ІофышІ» зыфилорэр кыфагъэшъошагъ. Ыныбжъ илъэс 62-рэ охуэфэ Борис а ІэнатІэм Іутыгъ.

Шыхьостэным общественнэ Іофхэм зыкІи защидзыагъэп, республикэм кышчыхуэрэ хуэгъэ-шІагъэхэм япчэгъу ренэу итыгъ. Ар КъБР-м ипарламент ия 3-рэ зэлугъэкІэгъу идепутатыгъ. КъБР-м, АР-м, КъЩР-м язэпхыныгъэхэм зыгъэшъомбгъугъэныр анахь Іоф шъхьалэу иІэхэм ахелытэ. Тарихьым, литературэм, цыфым Іэдэб дахэ хэлъын зэрэфаем афэгъэхьыгъэ тхылъхэм якъыдэгъэкІынкІэ ишІуагъэ арегъэкІы. ГуцыІэм пае, Борис иахъщкІэ кыдигъэкІыгъэх МэщбэшІэ Исхьакъ итхылъхэм ащыщыбэ, гуманитар ушэтынхэмкІэ институтми мыл-

Республикэм имэфэкI шъхьаI

УФ-м и Президентэу Владимир Путиным Къумпыл Мурат бэмышлэу дырилэгъэ зэуклэгъум къэралыгъом ипашэ республикэм шыкъэбархэм осэшлэу къащыфишыгъ, федеральнэ лэпылэгъур зыхэкIыплэу щыт гымэкIыгъохэри дэгъэзыжыгъэ зэрэхуэщтхэр хигъэунэфыкIыгъ.

Адыгэ Республикэм и Лышъхьэу Къумпыл Мурат экономикэм хэхьоныгъэ ышIыным, цIыфхэм ягумэкIыгъохэр зэхэ-фыгъэнхэм, ахэм лэпылэгъу афэхуыгъэным, социальнэ лофыгъохэр зэшIохыгъэнхэм зэпымыоу ыналэ атет.

Адыгеир ыпэкIэ лъыклотэнымкIэ амалышIухэр зэрилэхэр Къумпыл Мурат ренэу къыкIегъэтхы. Федеральнэ гупчэм зэгурылонгъэ дырлэу лoф дашэныр министрствэхэм пшъэ-

рылъ шъхьалэу къафегъэуцу. Экономикэм хэхьоныгъэ ышIыныр, социальнэ мэхьанэ зилэ лoфыгъохэр зэшIохыгъэнхэр, шIуагъэ къэзытырэ лъэпкъ проектхэр, къэралыгъо ыкIи республикэ программэхэр шыIэныгъэм щыпхырыщыгъэнхэр мэхьанэшхо зилэ лъэныкъохэу къегъэнафэ.

ЭкономикэмкIэ республикэм икъэгъэлъэгъонхэр нахьышIу мэхъу. 2020-рэ илъэсым Адыгеим изэхэубытэгъэ бюджет ихэхьохэр сомэ миллиард 35-рэ миллион 309-м нэсыгъ, ащ ыпэрэ илъэсым егъэпшагъэмэ, ар процент 25-кIэ нахьыб. Хъарджхэр сомэ миллиард 36-рэ мэхъу. **Республикэ бюджетым ихэхьохэр процент 28-кIэ нахьыбэ хуыгъэ ыкIи сомэ миллиард 31,2-м ехуыгъ,**

хъарджхэр — сомэ миллиард 31,9-рэ.

БлэкIыгъэ илъэсым агъэцкIэгъэ къэралыгъо программэ 22-мэ сомэ миллиард 31,3-рэ апэуагъэхьагъ. Ащ щыцъу сомэ миллиард 16,1-м ехъур республикэ бюджетым къыхэхыгъ. Лъэпкъ проектхэм ягъэцкIэн тефагъэр сомэ миллиард 4,5-рэ мэхъу.

Промышленнэ къыдэгъэкIыным индекс проценти 108-м клэхьагъ. Къыблэ федеральнэ шъолъырым исубъектхэр пштэмэ, мы къэгъэлъэгъонымкIэ Адыгеим пэрытныгъэ ылыгъ. Ежэ **республикэм ифедэхэм яхэхьо проценти 136-м** нэсыгъ.

Бизнес цыкIум ыкIи гурытым лэпылэгъу афэхуыгъэныр пшъэрылъ шъхьалэу щытхэм ащыщ. АщкIи шъолъырым щы-

2021-рэ илъэсым чъэпыогъум и 5-м Адыгэ Республикэр загъэпсыгъэр илъэс 30 хуыгъэ. Урысыем щызэхашэрэ лoфтхьабзэхэм республикэр чанэу ахэлажъэ, къэгъэлъэгъонэу илэхэмкIэ пэрытныгъэ зылыгъ шъолъырхэм ащыщ.

зэшIуахыгъэр бэ. ГушыIэм пае, къэралыгъо лэпылэгъум инфраструктурэ лoф ешIэ, ащ къытырэ амалхэр, фэгъэклотэнхэр бизнесым хэщагъэхэм къызфагъэфедэ. БлэкIыгъэ илъэсым предпринимательствэ цыкIум ыкIи гурытым хэцэгъэ субъект 210-мэ сомэ миллион 550-рэ зытефэрэ чIыфэ мыинхэр аратыгъэх. лoфшIэлэ чIыплэкIэу 130-рэ агъэпсыгъ.

Джащ фэдэу Адыгеим социальнэ-экономикэ хэхьоныгъэ ышIыным иунэе программэу 2024-рэ илъэсым нэс тельтагъэм лoф ешIэ. Ащ къыдыхэлъытагъэх предпринимательствэ цыкIум ыкIи гурытым зягъэушъомбгъуыгъэныр, инженернэ, транспорт ыкIи социальнэ инфраструктурэм хэхьоныгъэ ашIыныр, общественнэ чIыплэхэр зэтегъэлсыхьэгъэнхэр. 2020-рэ илъэсым программэм игъэцкIэн сомэ миллиард пэуагъэхьагъ.

БлэкIыгъэ илъэсым мылкъу шъхьалэм инвестициеу къыхалъхьагъэр сомэ миллиард 38-рэ миллион 570-рэ мэхъу. Непэрэ мафэм ехъуллэу сомэ миллиард 36-рэ зытефэрэ проект 25-мэ лoф адашIэ.

Демографием ылъэныкъокIэ лoфхэм языхтэт, цIыфхэм ящылэкIэ-псэукIэ зыкыгъэIэтыгъэ-

ным япхыгъэ пшъэрылхэр шIуагъэ къытэу гъэцкIэгъэнхэм фэшI социальнэ ухъумэным исистемэ зыфэдэм мэхьанэшхо иI.

Урысыем и Президентэу Владимир Путиным анахъэу ыналэ зытыригъэтырэр сабий зэрыс унагъохэм лэпылэгъу афэхуыгъэныр ары. Адыгеир пштэмэ, **блэкIыгъэ илъэсым зыныбжъ имыкыгъэ нэбгырэ 93540-мэ сомэ миллиарди 2-рэ миллион 97-рэ атырагъо-цагъ.** Тызхэт илъэсми а лoфшIэныр лъагъэкIуатэ.

БлэкIыгъэ илъэс закъом социальнэ лoфыгъохэм язэшIохын республикэм сомэ миллиарди 4-рэ миллиони 165-рэ щыпэуагъэхьагъ. Ыпэрэ илъэсым егъэпшагъэмэ, а пчъагъэр фэдитIукIэ нахьыб.

2020-рэ илъэсым Адыгеим и Гъогу фонд сомэ миллиарди 6,1-м ехуыгъ. А мылкъум ишIуагъэкIэ гъогухэр агъэцкIэжыгъэх, агъэклэжыгъэх, ящылэкIэгъэ тамыгъэхэр атырагъэу-цуагъэх, шапхэхэм адистэу зэтырагъэлсыхьагъэх.

Псауныгъэм икъэухъумэн тегъэлсыхьэгъэ лoфыгъохэми игъэклотыгъэу адэлажъэх, лъэпкъ проектхэр, къэралыгъо программэхэр, унэе проектхэр ти-республикэ щыпхырашых.

Адыгэ пшъэшъэжъыием лIыхъужъныгъэ зэрихьагъ

Адыгэ Республикэм Теуцожь районымкIэ икъуаджэу Пэнэжыкыуае дэт гурыт еджаплэу N 1-м ия 8-рэ класс ис пшъэшъэжъыиеу ХьахъужъэкIо Марианнэ лIыхъужъныгъэу зэрихьагъэр цIыфхэм зэльашIагъ.

МашIом ышIыпхъухэр щуихъумагъэх, ащ къыкIэлъыкIоу ФедерациемкIэ Советым имедалэу «ЛIыхъужъныгъэ зэрэ-зэрихьагъэм пае» зыфилорэр къыфагъэшъошагъ.

Адыгеим и Лышъхьэу Къумпыл Мурат пшъэшъэжъыием фэгъушIуагъ, къыфагъэшъошэгъэ медалыр ритыжыгъ. РеспубликэмкIэ ащ фэдэ тын апэрэу зэратыгъэр ХьахъужъэкIо Марианн ары.

«Марианна, мыщ фэдэ медаль АдыгеимкIэ оры апэрэу къызэраторэр. Ау лIыхъужъэу тилэр макIэп. ШэнышIу хуыгъэ мыщ фэдэ лoфтхьабзэхэр зэхэщэгъэнхэр, цIыфхэм якъэгъэнэжыын епхыгъэ блэнэгъэ зекIуакIэ къызхэцэгъэ клэлэ-цIыкIухэм ящытху тIоныр»,

— къыхыгъэщыгъ Къумпыл Мурат.

Адыгеим и Лышъхьэ джащ фэдэу Марианнэ нэпэеплэ шIухьафтын ритыгъ ыкIи зэрэфэразэр рилуагъ. Къумпыл Мурат къызэрэхигъэщыгъэмкIэ, ащ фэдэ зекIуакIэхэр пстэуми зэ-лъягъэшIэгъэнхэ, щысэтехыплэ хъунхэ фае.

Илъэсэу тызхэтым гъэтхалэм и 15-м пчыхъэм зэшIыпхъуищ зэрысыгъэ унэм къыкIэнагъ. Анахьыжъэу илъэс 12 зыныбжъ Марианнэ лугъуамэр къызыкIэом щтагъэп. ЫшIыпхъоу Аринэ къы-лэти, Анеттэу чъыерэр къыгъэу-щи, ахэр игъусэхэу унэм къы-лээтхи, янэрэ ышнахьыжъэу Руслъанрэ адэжъ чъагъэх. А лъэхъаным гъэмэфэ пщэрыхьа-плэу щагум дэтым ахэр щыла-

гъэх. Янэ псынклэу мэшIогъэ-кIосэ къулыкIум идиспетчер фытеуагъ. Ахэр такыкIыщкIэ къэсыгъэх, машIори агъэклосэ-жыыгъ.

«УныбжыкIэми, лIыхъужъ-ныгъэ зепхьагъ. Щынэгъо чIы-плэ узэфэм, тэрэзэу узекIуагъ, пшыпхъу нахьыкIэхэр къэбгъэ-нэжыгъэх, о пшъхъэ къырыкIо-щтым уегупшысагъэп», — къы-луагъ Адыгэ Республикэм и Лышъхьэ.

Урысыем ошIэ-дэмышIэ лoфхэмкIэ и Министерствэ АдыгеимкIэ и ГъэлорышIаплэ ипашэу Станислав Илюценкэм Рэзэныгъэ тхылъ пшъэшъэжъыием къы-ритыгъ.

Марианнэ ятэу Аслъанрэ янэу Марзетрэ мы лoфтхьабзэм хэлэжыагъэх. Ахэр къызэгъу-

щылэхэм, республикэм ипашэ-хэм ыкIи Адыгеим и Лышъхьэ япшъашъэ изекIуакIэ уасэ къы-зэрэфашIыгъэм пае зэрафэ-разэхэр къыхагъэщыгъ.

Сабыибэ зэрыс ХьахъужъэкIо унагъом зэрифэшъуашэу

якIэлэцIыкIухэр зэраплухэрэм мэхьанэшхо зэрилэр, япшъэ-шъэжъыием зекIуакIэу къыха-гъэр шъолъырым щыпсэхэр-рэмкIэ щысэ хъун зэрэфарер республикэм ипашэ клэухым къылуагъ.

НэкIубгъор зыгъэхъазырыгъэр ТХЪАРКЪОХЪО Адам.

ЗэфлэкI лъагэхэр зилэ бзылъхугъэ

Дохутыр хъуным зэрыцIкIлурэ шIэхъуэ-псахэм ящыщкIым Зитэ, журналист IэцIагъэрт пщакIэм и гум щигъафIэр. ИкIи тыншуи къехъулIэфынут. 10-нэ классым шIэсу урысыбзэмрэ урыс литературэмкIэ республикэ олимпиадэм текIуэныгъэр къыщыхъри, КъБКъУ-м и филологии къудамэм экзаменыншэу шIэтысхъэнэ Iэмал хъарзынэ иIат. Щомахуэр адэм и чэнджэщым шIэдэлури, медицинэр къыхихыжат. Еджэным тыншу хэзагъэ пщакIэр, а Iуэхур зэгъэхъулэнми гугъу дехъакIым. Алътуд дэт курыт школыр дыщэ медалкIэ къиухри, ар шIэтысхъащ КъБКъУ-м и медицинэ къудамэм.

Медицинэм и унэтIыныгъэхэм ящыщу акушерствэмрэ гинекологиемрэ къыхихри, абыкIэ и шIэныгъэм нэхъ куууэ хихъэхъуэнэ мурад ищIащ. «Университетым еджэн шыщIээдза япэ махуэхэм щегъэжьауэ сэ къызгурылуат дохутыр къудей мыхъуу къэхутэныгъэ лэжыгъэр езыгъэкIуэкI IэцIагъэлIуи сыщытыну сызэрыхуейр. Абы къыхэкIыуи гугъэ быдэхэр сщIат интернатурэми аспиран-

IэцIагъэлI нэс, къызэгъэпэщакIуэ Iээзэ, унафэщI гумызэгъэ... А псоми зэхуэдэу фIыуэ къызэхъулэ куэд шыIэу къыщIэкIынкIым. Ауэ апхуэдэу щыт цIыхум и зэфлэкIыр зэрылъагэми и IэнатIэм ехъулIэныгъэ зэрыщилэми шэч хэлыжкIым. Абы и шапхъэщ Прохладнэ район сымаджэщым и дохутыр нэхъыщхъэ Щомахуэ Зитэ. Мы IуэхушIаплэр къызэрызэрагъэпэщрэ абы и дохутыр нэхъыщхъэу лэжыхэм яхэтакIым ныбжыкIэ Щомахуэм нэхърэ нэхъ шIалэ. Апхуэдэу щытми, а бзылъхугъэм хузэфлэкIащ ипэ ита нэхъыжхэм ирахъэжьа Iуэхур иригъэфлэкIуэн икIи адэкIи хущIокъу сымаджэщым иджырей мардэхэр и лъабжъу зэрызригъэужьыным.

турэми си шIэныгъэм шыхэзгъэхъуну», — желэ Зитэ. Зэрыжилауи хъуащ: дохутыр IэцIагъэр зэрызригъэгъуэтам шыхъэт техъуэ дипломыр къылэрыхъэжа нэужь, ар заншIэу шIэтысхъэжащ КъБР Узыншагъэр хъумэнымкIэ и министерствэм и Перинатальнэ центрым и интернатурэм, иужькIэ и шIэныгъэм шыхигъэхъуащ Ростов дэт къэрал медицинэ центрым и аспирантурэм икIи ехъулIэныгъэкIэ и кандидат диссертациэр пхигъэкIащ.

Тэмэму екIуэкI уэндэгъугъэм зыкIы-зэридзэкIыу нэхъ хьэлъэ зэрыхъум пыщIа гугъуехъэр къэхутэнымкIэ, абы и хэкIыплэр къэгъуэтынымкIэ Щомахуэм и кандидат лэжыгъэр медицинэм хуащIа хэлъхъэныгъэфIхэм ящыщ зыт. Республикэ перинатальнэ центрым акушер-гинекологиу зэрыщыла илъэсиплIым къриубыдэу ар жыджэру хэтакI клиникэ къэхутэныгъэхэм, шытыкIэ хьэлъэм къыхута бзылъхугъэ куэдми сэбэп яхуэхъуащ. Щомахуэм и диссертациэм къышгъэлъэгъуа еплъыкIэхэр Дон Iуфэ Iус Ростов, Налшык къалэхэм бзылъхугъэ уэндэгъухэм щакIэлъыплъ и медицинэ IуэхушIаплэхэм я лэжыгъэм къыщакIэгъэсэбэп. Зитэ и мурадшI и шIэныгъэ къэхутэныгъэхэм адэкIи пицэнэ: пандемияр зэриухуэ ар иужь ихъэнущ доктор диссертациэр гъэхъэзырынэм.

Зыпэрыхъэ сыт хуэдэ Iуэхуми зэфлэкI къыщегъэлагъуэ Щомахуэм. Пщэрыл къыпщакIыым жэуапIыныгъэ пхэлъу убгъэдыхъэн зэрыхуейр хьэл нэхъыщхъэу

зилэ бзылъхугъэр нэгъуэщIуи шытыфынукIым. Абы къызэриплъытэмкIэ, къалэн пхуэхъуар пхуэмыгъэзэщIэнумэ, Iуэхум зыщIепщытыни шыIэкIым. Апхуэдэу илъэс куэдкIэ ар шытащ Медицинэ чэнджэщ-диагностикэ центрым флагIым шыкIэлъыплъ и къудамэм и унафэщIу, КъБР-м Узыншагъэр хъумэнымкIэ и министерствэм балигъхэм медицинэ дэлэпыкIуэныгъэ ягъуэтынымкIэ и къудамэм и IэцIагъэлI нэхъыжъуи лэжыащ. А IэнатIэхэр егугъуу зэрызэрихъар къалытэри, нобэ зыпэрыт къулыкIур дзыхъ къыхуащIауэ шытащ: япэщыкIэ сымаджэщым и дохутыр нэхъыщхъэм и къуэдзэу, иужькIэ IуэхушIаплэм и унафэщIу ягъэуващ.

Прохладнэ районым и медицинэ IуэхушIаплэ нэхъыщхъэм зэрагъакIуэр къыщыжралам, Щомахуэр тIэкIуи Iэнкун хъуат, къыпэщылъ лэжыгъэратэкIым хэзыгъэгупсысыхъар, махуэ къэскIэ Налшыкэро Прохладнэрэ зэпызыщIэ гъуэ-гум утетыныр, дауи, тынштэкIым. Къалэн къышакIащ зэрыпэлъэщынымкIэ абы шэч ищIыртэкIым икIи и шхъэгъусэмрэ езымрэ зэчэнджэщыжри, тегушхуауэ лэжыгъэм пэрыхъащ.

Абы иужькIэ куэд дэмыкIыу медицинэм и лэжыакуэхэр шытыкIэ хьэлъэм къыхутащ. Дуней псом зыщызыубгъуа коронавирус узыфэ зэрыцIалэ шынагъуэм абыхэм я лэжыгъэр куэдкIэ нэхъ гугъу къащыщIащ. Нэгъабэ и накыгъэ мазэм Прохладнэ район сымаджэщым и хирургие къудамэм гъуэлъыплэ 220-рэ

шIэтэу госпиталь къыщызэлуахаш, къыщынэмыщIауэ, ковидыр зыпкэрыт бзылъхугъэ уэндэгъухэм щелээзэ къудамэ шхъэхуи ягъэхъэзыраш. Къыхэгъэщыпхъэщ, блэкIа илъэсым районым къалъхуагъащIэ сабийуэ лIэжхэм я бжыгъэр процент 80-кIэ нэхъ мащIэ зэрыщыхъуар, 2018 гъэ лъандэрэ лъхугъэм зы цIыхубзи зэрымылъылар.

IэнатIэм зэрыпэрытрэ зэманышхуэ дэмыкIами, Щомахуэр зэрыгушхуэн ехъулIэныгъэхэр мащIэкIым. ЗэфIагъэкIам нэхърэ къапэщылъ лэжыгъэр зэрынэхъыбэр къызыгурылуэ бзылъхугъэ Iуцым желэ: «Си ехъулIэныгъэхэмкIэ зызгъэ-щIагъуэу сыпсэлъэныр къезгъэгъэгъыкIым. УнафэщIым и лэжыгъэр къэзыпщытапхъэхэр шыIэщ. Ауэ ди гупыр дызэрыгушхуэ зы Iуэхугъуэ къыхэзгъэщыну сыхуейт. Ди сымаджэщым хэтщ лъынтухэу узыфэхэм щелээзэ къудамэ, къапштэмэ, республикэ псом апхуэдэу шы шылажъу араш. Абы ипкъ иткIэ, дэ тхуэщIэкIащ инсульт зилэ сымаджэхэм я узыншагъэр шызэфIагъэуэвэж къудамэ шхъэхуэ къызэлутхыну. Iуэхум IэцIагъэлIхэр хуэдгъэхъэзыраш, дызыхуеину Iэмэпсымэхэр къэтщэхуащ, илъэситI хъуауэ ехъулIэныгъэ иIэу къудамэр мэлэжъэ. Мы зэманым, эпидемия шытыкIэр нэхъ хьэлъэ шыхъум, пIалъэкIэ абы и лэжыгъэр зэпыуащ. Пэжыр жыпIэмэ, ар сымаджэхэм я дежкIэ егъэлеяуэ шхъэпагышхуэ зилэщ, а унэтIыныгъэм зэрызедгъэужьыным адэкIи дытелэжьэнуш».

ЩХЪЭЩЭМЫЩИ ИЗЭ.

ШIэныгъэ

Испанием щеджауэ къегъэгъэж

ШIэныгъэхэмкIэ Дунейпсо Адыгэ академием иригъэкIуэкI егъэджэныгъэ программэм ипкъ иткIэ, Испанием шыIэ хъэрычэтыщIэ-школ лъэрызехъэ къэзыухахэм ящыщ Гуэщокъуэ Марианнэ.

— 2019 гъэм ШIДАА-м псапашIэ егъэджэныгъэ программэр щиблам Марианнэ дзыхъ имыщыщэурэ и дэфтэрхэр иригъэхъат. «Си къарумрэ шIэныгъэмрэ сыкIыгъэгугъэ пэтми, си фIэщ хьуртэкIым Европей хъэрычэтыщIэ-школым и диплом къыслэрыхъэну», — игу къегъэкIыж пщакIэм.

Урысей Федерациэм и Федеральнэ Зэхуэсым ФедерациэмкIэ и Советым КъБР-м къыбгъэдэкI сенатору шыIэ, ШIДАА-м и президент Къанокъуэ Арсен шIалэгъуалэр хамэ къэралхэм игъакIуэу иригъэджэну къыщыхилъхъам япэу пэджэжахэм ящыщ Гуэщокъуэхэ я пхъур. Гугъуехъ хэмылъу зэпеуэм пхыкIри, Испанием щеджэну и насып къыхъащ. ИкIи EAE Business School еджаплэм дипломитI къыщIихри къыгъэгъэжаш.

— Хуабжъу куэд къыщысщIащ Испанием, уеблэмэ егъэджэныгъэм, гъащIэм хузилэ еплъыкIэм зригъэхъуэжаш. Сэ быдэу къызгурылуаш апхуэдизу мыхъэнэ-шхуэ зэтт оценкэхэм нэхърэ еджаплэм къыщIэлпх шIэныгъэр зэрынэхъ лъаплэр, мыхъэнэ зилэр зэрыарар. Ар къыбгурызыгъауэр зэбгъэгъуэт IэцIагъэм узэры-

хуагъасэ практикэр европей школхэм зэрыщыкуэдэриш. КъыщынэмыщIауэ дэзыгъаджэхэр теоретик къудейтэкIым, атIэ хъэрычэтыщIэ лъэрызехъэхэрт. Абыхэм Iуэхум и зэхэлъыкIэр къыбгурагъауэ къудейкIым, атIэ езыхэм махуэ къэс зрихъэлIэ гугъуехъэхэмрэ ехъулIэныгъэхэмрэ пхузэпкърахырты, лэжыгъэм и пIалъэр нэрылъагъу ящIырт. Дэ къыдгурылуар къызэрыдгъэлъагъуэр псалъэ-кIэтэкIым, атIэ Iуэху пыухыкIа зэпкърытхкIэрэт», — къыддогуашэ Марианнэ.

ПщакIэм зэрыжилэмкIэ, еджэным хэзэгъэныр къызэрыгуэкIыу шытакIым, гугъуехъ шыхэтай шылаш, хузэфлэмыкIыну къыщыщыхъу дакIыкIи къыхуихуащ, ауэ къыкIуэтакIым. КъыщынэмыщIауэ, лъэпкъ куэдэу зэхэс, щэнхабзэ зэмылIэ-ужыгъуэ куэд здэщылэ Испанием къэралыгъуэм хуабжъу дихъэхат. ЕджакIуэ зэрыщыла пIалъэм къриубыдэу проект куэд игъэгъэгъащ, езым и гупсысэ куэд шIэныгъэм, гъащIэм хипщаш. Иужьрейуэ зригъэщIа псори къыгъэгъэгъэпри, диплом лэжыгъэр итхаш.

— Ар зытезухуар пандемиераш. Абы сэ езым си бгъэдыхъэкIэ силэжти, пан-

демием къыхъа гугъуехъэхэмрэ Iэмалхэмрэ тезухуащ си лэжыгъэр. Сэ сызэреплъытэмкIэ, мы дызэрыхуа шытыкIэм дызыхигъэта бэлыхъхэм нэмыщI, IэмалыщIэ куэди къытхуихъащ икIи куэдым дыхуигъэсаш. Си диплом лэжыгъэм шызэпкърысхаш локдауным къыхэкIыу лэжыаплэншэу къэна Ливан пщакIэхэм папщIэ телефон гуэдзэн къызэрызэгъэпэщыпхъэр, абыкIэ тыншу ерыскыыр зэрыпхуэщэнур. Приложением и фIыгъэкIэ лэжыгъэ ягъуэтынуш а ерыскыыр зэбгъэзыхыну шIалэгъуалэми, къыщынэмыщIауэ, езы пщакIэхэри унэм шIэсу шхынхэр ягъэхъэ-зырыфынуш. Сыт Ливаныр къыщыхъэхар? Иджыпсту а къэралым и экономикэр хуабжъу ехуэхаш. Сэ сыхуейт къулейсы-зыгъэ къызылъыса цIыхухэм ахъшэ къызэралэжьын зы Iэмал ягъуэтыну. Ливаным туризмэмрэ ресторан хъэрычэт Iуэхумрэ зыщыжъащ. Ауэ экономикэ кризисым шытыкIэ гугъу иригъэуващ а унэтIыныгъэхэр. ИрагъэкIуэкIа къэпщытэныгъэхэм япкъ иткIэ, къэралым ис цIыхухэм я нэхъыбэр шаплэхэраш шышхэр. Иджыпсту ахэр зэхуащIри, шылажъэ псори лэжыаплэншэ хъуащ, желэ пщакIэм.

Марианнэ зи гугъу ищI диплом лэжыгъэр цIыхуиш хъууэ ятхаш, Марокко шыщ зы шIалэрэ Ливаным шыщ пщакIэрэ и гъусэу. Испанием и хъэрычэтыщIэ школым узыщыхурагъасэхэм ящыщ гупым ухэтэу улэжьэныр. Абы къыхэкIыу диплом лэжыгъэри зэгъусэу уагъэтх. Гуащокъуэм зэрыжилэмкIэ, егъэджакIуэхэм мыхъэнэшхуэ ират цIыхухэм уазэрепсэлъэфым, я Iуэху дэкIмэ, уазэрышы-гупIыкIыфым, псалъэмакъ уи зэхуаку къыдэхъуамэ, укызызэрыхэкIыфым.

НЭЩIЭПЫДЖЭ Замирэ.

Къэрал унафэщ! ныбжьищ!э

Апхуэдэ шапхъэхэр ди ма-щэкъым. Абыхэм, шэч хэмылэу, лъэпкъыр щогуфык! дагъэгущуэ, ди щыхьыр ялэт.

Мис, иджы дьдэ Къэрэшей-Черкес Республикэм и Правительствэм и тхьэматэ Инатлэр кыыхуагъэфэщад адыгэм кытхэк!а щалэ жьджарым, зи ныбжьк!э щалэ пэтми, къэрал, унафэщ! Инатлэ куэдм щылэжъа, лъэху зэхэщык! ин зыбгъэдэлэ Аргун Мурат Олег и къуэм.

Хэгъуэгум и Правительствэм

и тхьэматэ Инатлэр Аргун Мурат дзыхь зэрыхуищ!ымк!э жэрдэмыр КъЧР-м и лэащхь Темрезев Рэшид кыбгъэдэк!ри, ди лъэпкъэгъу щалэм и кандидатурэм арэзы тыхуащ Къэрэшей-Черкес Республикэм и Цыхубэ Зэлуш!эм (Парламентым) хэт депутатхэр.

Мурат 1982 гъэм щэк!уэгъуэм (ноябрым) и 16-м Хьэбэз районым хыхьэ Куэш-Хьэблэ къуажэм кыщыхуащ. Ищхьэ экономическэ щ!эныгъэ щызри-

Адыгэ лъэпкъыр иримыгушхуэнк!э лэмал зимылэщ кыщ!этаджэ щ!эблэм щыщ куэд щ!эныгъэ куу зэгъэгъуэтыным зэрыхуэпабгъэм, а щ!эныгъэр я тегъэщ!ап!эу, я лъабжъэ быдэу къэрал утыкухэм пц!э лъагэ ялэу зэрыщиувэм, жэуаппыгъэ ин зыпыль лэнат!эф!хэр кызызыхуагъэфэщэм. Ат!э щ!эныгъэ зилэм, къэк!уэни илэнущ.

гъэгъуэащ Ставрополь къэрал университетым. Иужьым, бгъэдэлэ щ!эныгъэм щыхигъэхуащ Москва къалэм дэт, УФ-м и Правительствэм и нэлэм щ!эт Финансхэмк!э Университетым.

Дзэм къулыкъу щыщ!а нэужь, и гуащ!эдэк! гъуэгунэм щригъэжъащ и адэшхуэ ц!эрылэу Аргун Плат!э и адэ Дадым и ц!эр зезыхьэ фирмэм и зыгъэзащ!э унафэщ!у.

Щылэжъащ «Россельхозбанкым» япэ щ!ык!э экономист нэхьыжъу, иужьым лъэхуш!ап!эм и экономист пашэу. Абы кык!эп!ык!эу, Мурат кыыхуагъэфэщэ «Хьэбэз жыпс завод» ОАО-м и зыгъэзащ!э унафэщ! Инатлэр лъагэр. Апщыгъуэми, жэуаппыгъэ нэс хэлъу зи гуащ!эр зыгъэк!уатэ, зи лэжыгъэр кызызыхуагъэпэщ, кыыхуащ!а

пщэрылъыр нэгъэсауэ, нэхьу-сауэ зезыхьэ щ!алэщ!э жьджарым гу кылтатэ къэрал, республикэ къулыкъуш!эхэм. Ик!и, япэ щ!ык!э КъЧР-м промышленностымрэ энергетикэмрэк!э, иужьым промышленностымрэ сатумрэк!э я министр лэнат!эхэр дзыхь кыыхуащ!а. Абы к!эщ!у кык!элъок!уэ КъЧР хэгъуэгум и лыщхьэм и дзыхь лъагэр — Аргун Мурат КъЧР-м и Правительствэм и тхьэматэ Инат!эм хуэфэщ!эу къалъытэ.

Ди хэгъуэгум и зэф!эувэныгъэм, зыужьыныгъэм минэхь маш!эу илъэси 100-м зэрынэхьэ-сауэ хэлъхьэныгъэшхуэ хуэзыщ! Аргунхэ я унагъуэм щ!эс цы-хухьухэм лыщ!ыгъуэ хуащ!и зэлэпах гуащ!эдэк! лэжыгъэм хуэлэ фыльагъуныгъэ мык!уэ-щ!ыр, щыпкъагъэр, цыхум и

хьэлэмэтым хуэпсэуныр, цы-хубэм дэлэпыкъуэгъу захуэщ!ы-ныр, псапэ лъэхур гъэк!уэтэныр. Апхуэдэщ зыдэплъеяр, зыщ!а-п!ык!ар адэ гуащ!аф!эм, адэшхуэ лэжыагъуэшхуэм я лъагъуэм тету ирик!уэ, зыщ!ахуа республикэм щыпсэу лъэпкъхэм сэбэп къа-хуэзыхьыным хуш!экъу, хуэпаб-гъэ, зи гуащ!э купщ!аф!эу зылэжэ щ!алэщ!эр — КъЧР-м и Правительствэм и тхьэматэ Аргун Мурат. Кызыхэк!а адыгэ лъэп-къыр Мурат щогугъ и къулыкъум Инат!эм ехьул!эныгъэ щызылэ-ригъыхьэну, еф!эк!уэну.

Щ!алэщ!эм и гуащ!эдэк! лэ-жыгъэм кыпэк!уагъэххэщ ди хэгъуэгуми, Урысей Федерацэ-ми къабгъэдэк!а къэрал нагъы-щэхэмрэ пц!э ин зилэ Фыщ!э, Щ!ыхь тхылъхэмрэ.

АБИДОКЪУЭ Люсанэ.

Пщашэ гурыхуэ

Мы гъэм Къэрэшей-Черкес Республикэм и курыт еджап!эхэр къэзыуха ныбжьищ!эхэм ящышу къэзыпщытэж къэрал экзаменхэр нэхьыф! дьдэу кызызыхьэк!а, бжыгъэ нэхь лъагэ дьдэ къэзыгъэлъэгъуахэм ящыщ ди лъэпкъэгъу пщашэ — Къэзэнокъуэ Данэ.

Урысыбзэмк!э ята ЕГЭ-мк!э абы щ!эныгъэф! кыгъэ-лъэгъуащ, балли 100 къылгъэащ. Данэ Куэш-Хьэблэ къуа-жэм дэт, Амирокъуэ Ибрэхьым и ц!эр зезыхьэ гимназием щеджаш.

Пщашэм и егъэ-джак!уэхэм ягу кы-зэрагъэк!ыжымк!э, пэщ!эдзэ классхэм щыщ!эдзауэ Данэ нагъыщэф! защ!эк!э еджащ. Илъэс къэс и щ!эныгъэмрэ и лэдэбымрэ хуэфэщэ щытхьу тхылъхэр къылгъэу эк!уэк!ащ. Жьджэру хэтащ еджап!эм щек!уэк! жылагуэ гъащ!эми, республикэм кы-щызэрагъэпэщ зэ-пеуэхэми, еджэны-гъэм, щ!эныгъэм пыщ!а лъэхугъуэ зэ-хуэмыдэхэми. Еджа-к!уэхэм я Урысей-псэо олимпиадэм и призер хьуауи щытащ.

Данэ нобэк!э ищхьэ щ!эныгъэ щызрегъэгъуэт Москва къалэм дэт, электроннэ техникэмк!э институтым. И мурадхэмрэ и гура-щэхэмрэ къехьул!эну дыхуохьуахуэ ныбжьищ!э гурыхуэм!

БОРЭНЫКЪУЭ Мадинэ.

Журналистым и гуащ!э ин

КъЧР-м щ!ыхь зилэ и журналист, Урысейм и журналистхэми и тхак!уэхэми я Союзхэм хэт Абидокъуэ (Щохъужь) Люсанэ и лэдакэ кыщ!эк!а, илъэс 15-м къриубыдэ гуащ!э ин зыхэлъ, «Афган — 1979 — 1989» тхылъ купщ!аф!эм иджыблагъэ лъэтеувэ щыхуащ!ащ Хьэбэз къуажэм дэт щэнхабзэмк!э Унэм.

— Мы тхылъым и лэрытхыр иджыри куэдрэ щыл!ыну кы-щ!эк!ынт, абы мылькук!э хэлъхьэ-ныгъэ хуэзыщ!а, ди лъэпкъым кыыхэк!а еджагъэшхуэ, Москва Финанс университетым и ректор Есчындр Мухьэдин Абдурэхьмэн и къуэр мыхьуамэ. Тхылъыр кыщыдэк!лащ Москва къалэм, абдеж щылэ тхылъ тедзап!э нэхьыф! дьдэхэм языхьэзым, — кыыхегъэщ авторым.

— Андреймк!э, илъэс куэдк!э зэхуэхьэса хьуа лэрытхыр тхылъ щ!ыныр, ар дизайн и лъэныкъуэ-к!э зэхэгъуэуэныр лэпщ!элъап-щ!агъ ин зыбгъэдэлэ лэщ!агъэ-рылажъэ, журналист Аслъэны-къуэ (Хьэтай) Мадинэ и лэрык!щ.

Журналистым игуэщ!а лэжы-гъэр уасэншэщ. Япэрауэ, ар хуэгъэзащ щ!эблэр хэкупсэ-лъэпкъыпсэу къэгъэтэджыным. Ауэ, псом нэхьэр нэхьыщхьэр республикэм хыхьэ адыгэ къуа-жэхэм дашу Афганистаным щылахэм, хэк!уэдахэм я фэе-плъыр, щ!ыхьыр зыхьумэ тхы-л!ыр дунейм кызызыхьэхьаращ.

— Зыщыпсэу къэралым и унафэщ!хэм кыыхуащ!а пщэры-л!ыр нэгъэсауэ зыгъэзэщ!а, л!ыгъэ мык!уэщ!а, хахуагъэ къэ-зыгъэлъэгъуа ди щ!алэхэм я

щапхъэм кытщ!этаджэ ныбжьи-щ!эхэр, лэмал имы!эу, щ!этп!ы-к!ыпхъэщ. Тхылъыр къэгъэщ!ы-ным и къалэн нэхьыщхьэ хьуа-ри аращ — Афганистаным щек!уэк!а зауэр зи нэгъуэ щ!эк!а-хэм ябгъэдэлэ щ!ыхьымрэ фэеп!ымырэ щ!эблэм ящ!ды-гъэгъупщэнращ, — кыддэгъуэ-шаш авторыр.

Гу зылытапхъэщ!и, мы тхы-л!ыр журналистым и лэдакэ кыщ!эк!а ет!уанэ кыдэк!ы-

гъуэщ. 2020 гъэм и к!эухуи, дыгъэгъазэ мазэм дунейм кы-техьауэ щытащ «Нэмыгъэса макъамэ» зыф!ища, адыгэ лъэпкъым кыыхэк!а уэрэджык!э кызызыхьык!уэ Щохъужь Хьэ-лым и гъащ!эмрэ и творче-ствэмрэ кызыдигъэлъэгъуэжа тхылъыр. Журналистым и ещанэ тхылъри — «Забвению не под-лежит» ф!эщыгъэц!эр зилэри, дунейм кытехьэну хьэзырщ...

БЕМЫРЗЭ Зураб.

Спортым щыцIэрыIохэр

Нарт шъаохэм тагъэгущо

2021-рэ илъэсыр шIукIэ зыгу къэкIыжьыштхэм ащыщ Теуцожь районым икIуаджэу ПщыкIуыхъаблэ щапIугъэ нарт шъаоу Хъакъуй Амир.

Илъэс 16 – 18 зыныбжь кIалэхэм самбэмкIэ ядунэе зэнэкъокъоу Грецием щыкIуагъэм Хъакъуй Амир апэрэ чIыплэр къыщыдихыгъ. Килограмм 71-м нэс къэзыщэчыхэрэм якуп хэтэу адыгэ батыр алырэгъум щыбэнагъ. США-м, Армением, Украинэм, фэшъхъафхэм къарыкIыгъэхэм атекIуи, дышъэ

медалыр къыфагъэшъошагъ. — Хъакъуй Амир кIэлэ пкыеу, гу пытэ иIэу щыт. Алырэгъум зытэхэкIэ кIуачIэмрэ къулаимрэ зедихтэхэу егъэфедэх. Псын-кIэу зэрэгупшысэрэм ишIуагъэкIэ текIоныгъэм нахь IэшIэхэу фэбанэ, — къытиIуагъ Адыгэ Республикэм изаслуженнэ тренерэу, Хъакъуй Амир иапэрэ

тренерэу Гьомлэшк Алий.

— ПщыкIуыхъаблэ самбэмкIэ щагъэсэрэ нибжьыкIэхэм тагъэгущо, — зэдэгущыIэгъур лъегъэкIуатэ Адыгэ Республикэм самбэмкIэ испорт еджапIэ ипашэу, спортымкIэ дунэе класс зилэ мастерэу Делэкъо Адам. — Гьомлэшк Алий ыгъэсагъэхэу Хъакъуй Амир ыкIи Мэлгоц

Адам Урысыем иныбжьыкIэхэм язэнэкъокъу апэрэ чIыплэр къы-щахыгъ, Гьомлэшк Анзор ящэнэрэ чIыплэр тIогъогогъо къыхыгъ.

ЗыцIэ къетIогъэ бэнакIохэр Адыгэ къэралыгъо университетым и Мыекъопэ къэралыгъо гуманитар-техническэ колледж чIэхъагъэх, сэнэхъат хэхыгъэ зерагъэгъоты.

Къуаджэмрэ къалэмрэ язэ-пхыныгъэхэр гъэпытэгъэнхэмкIэ пащэхэм Iофыгуабэ агъэцакIэ. Сэнаушыгъэ зыхэлэ нибжьыкIэхэр къыхагъэшых, хэушъхъа-фыкIыгъэу спортым фагъасэх, щылэныгъэм фалIух.

— Хъакъуй Амир дунаим самбэмкIэ апэрэ чIыплэр къы-зыщыдехым Краснодар тыщы-пэгъокIи, адыгэ джэгъу къалэм щызэхэтцагъ, къуаджэми зэ-хахъэ щытиIагъ, — къытиIуагъ гурыт еджапIэм ипашэу Бэгъ Марет. — Амир тиныбжьыкIэхэм щысэ тырахы, спортым пыща-гъэхэм япчыагъэ хэхъо.

Дунаим самбэмкIэ гъогогъу 11 дышъэр къыщыдэзыхыгъэу, Урысыем и Къэралыгъо Думэ идепутатэу Хъасанэкъо Мурат фэгъэхыгъэ зэнэкъокъур ят-фэнэрэу джырэблагъэ Мыекъуа-

пэ щыкIуагъ. Зэхахъэм Гьом-лэшк Алийрэ Хъакъуй Амиррэ ащыфэгущыIагъэх.

Адыгэ Республикэм физкульту-турэмкIэ ыкIи спортымкIэ и Комитет итхъаматэу Дэгужьые Мурат Адыгеим и Лышъхъэу Къумпыл Мурат, Правитель-ствэм ацIэкIэ дунаим дышъэр къыщыдэзыхыгъэ Хъакъуй Амир ыкIи ащ итренерэу Гьомлэшк Алий афэгущыIагъ, гушыIэ фа-бэхэр афиIуагъ. А. Хъакъуим шIухъафтынэу сомэ мин 800, А. Гьомлэшкым сомэ мин 200 аритыжьыгъ.

— Тренер дэгъухэр, нибжьы-кIэ шлагъохэр тилэх, — къыти-луагъ дунаим щызэлъашIэрэ бэнакIоу, Урысыем и Къэралы-гъо Думэ идепутатэу Хъасанэ-къо Мурат. — Хабзэм икIулы-кIушIэхэм тиспортсменхэр, тренерхэр янэплъэгъу итых.

— Щытхъоу тфалуагъэр бэ. Тренерхэм, кIэлэегъаджэхэм, республикэм ипашэхэм, зэкIэ Iэпылэгъу къытфэхъухэрэм лъэ-шэу тафэраз, — къытиIуагъ Хъакъуй Амир, — спортым сищылэныгъэ епхыгъэ зэрэхъу-гъэм сегъэгущо.

Къэралыгъо гъэпсыкIэ иIэу Адыгеир зыпсэурэр илъэси 100 хуэщт 2022-рэ илъэсым. Ти-спортсменхэр мэфэкIым пэгъо-кIыхэзэ, гъэхъагъэхэр ашых, Адыгэ Республикэм ищытхъу дунаим щалэты.

Дзюдо. Урысыем и Кубок

НыбжьыкIэхэм тагъэгугъэ

Урысыем дзюдомкIэ и Кубок къыдэхыгъэным фэгъэхыгъэ зэнэкъокъур Грознен щыкIуагъ.

Адыгэ Республикэм ихэшы-пыкIыгъэ командэ хэт хуль-фыгъэхэр, бзылъфыгъэхэр зэлукIэгъухэм ахэлэжьагъэх.

ЦыкIу Рэмэзан кг 60, ятIо-нэрэ чIыплэр зэнэкъокъум къы-щыдихыгъ. Тибатыр алырэгъум бэнэгъуи 4 къыщыдихыгъ. Свердловскэ хэкум, Хакасием, Челя-бинскэ, Москва хэкум ябэна-кIохэм Р. ЦыкIур атекIуагъ.

Дышъэм икIыдэхын фэгъэ-хыгъэ зэлукIэгъум Чечэным щыщ спортсменыр Р. ЦыкIуым къыщытекIуагъ. Адыгеим ибэнакIо ятIонэрэ чIыплэр къы-фагъэшъошагъ.

Дзюдом зыфигъэсэнэу ЦыкIу Рэмэзан Адыгэкъалэ щыри-гъэжьагъ. Апэрэ тренерыр Шъэумэн Байзэт. Ар ипашэу зэлукIэгъухэм ахэлэжьэщтыгъ. Нэужым тренерэу Джармэкъо

Рустам ипэцагъ. Р. ЦыкIуым Мыекъуапэ зыщыгъасэу зыре-гъажьэм, тренерэу КIубэ Хъа-мед пащэ фэхъугъ.

Тренерэу Нэпсэу Бислъан ыгъэсэрэ Пашло Алий кг 66-рэ къэзыщэчыхэрэм янэкъокъугъ. Къэбэртэе-Бэлькъарым, Чечэ-ным, Ульяновскэ хэкум ябэ-накIохэм А. Пашлор атекIуагъ. Ящэнэрэ чIыплэм икIыдэхын фэгъэхыгъэ зэлукIэгъум Ке-меровэ хэкум кыкIыгъэ бэнакIор къыщытекIуагъ. А. Пашлом иапэрэ тренерыр Акъущэ Мыхъа-мод.

Тильэпкъэгъу бэнакIохэри зэнэкъокъум хэлэжьагъэх. Ады-гэ Республикэм изаслуженнэ тренерэу Псэунэ Мурат ыгъэ-сэрэ Лышэ Хъарун Шъхъащэ-фыжэ щапIугъ, иIэпэлэсэнэгъэ Ермэлхъаблэ щыхегъахъо.

Хь. Лышэм, кг 60, ящэнэрэ чIыплэр къыдихыгъ.

Нэгъуцу Данэ ТIуапсэ зыще-гъасэ, ятэу Нэгъуцу Джамболэт тренер-кIэлэегъаджэу иI. Д. Нэ-гъуцу, кг 52-рэ, ящэнэрэ чIы-плэр къыхыгъ.

ШъэоцIыкIу Айдемыр, кг 81-рэ, иапэрэ тренерыр Акъущэ Мыхъамод. А. ШъэоцIыкIур Къырым икомандэ хэтэу бэ-нагъэ, ятIонэрэ чIыплэр къыди-хыгъ.

— Урысыем и Кубок сэнау-щыгъэ зыхэлэ ныбжьыкIабэ фэбэнагъ, — къытиIуагъ Адыгэ Республикэм дзюдомкIэ испорт еджапIэу Кобл Якъубэ ыцIэ зыхырэм ипашэу, Адыгэ Рес-публикэм дзюдомкIэ ихэшыпы-кIыгъэ командэ итренер шъхъа-Iэу Бастэ Сэлымэ. — Тиспортс-менхэм нахыбэкIэ тащыгу-

гъыщтыгъ. Зэнэкъокъум щыкIа-гъэу тилэхэр къыгъэлъэгъуагъэх. Къыхэзгъэщы шIоигъу сэнау-щыгъэ зыхэлэ ныбжьыкIэхэр зэрэдгъасэхэрэр. ЯIэпэлэсэ-

ныгъэ хагъэхъонэу тэгугъэ.

Сурэтым итхэр: **хагъэунэфы-кIырэ чIыплэхэр къыдэзыхыгъэ-хэр: ЦыкIу Рэмэзан сэмэгум-кIэ апэрэу щыт.**

Нэклубгор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТIЫЛЬ Нурбий.

■ Редактор шъхъалэхэр:

ДЭРБЭ Тимур
ЖЫЛАСЭ Заурбеч
АБЫДЭКЪО
Люсана

■ Зэхэзыщагъэр:

Адыгэ Республикэм лъэпкъ
IофхэмкIэ, Iэкиб къэралхэм
ащыпсэурэ тильэпкъэгъухэм
адырIаIэ зэпхыныгъэхэмкIэ ыкIи
къэбар жъугъэм иамалхэмкIэ и
Комитет
Адресыр: ур. Крестьянскэр, 236

■ Зыщаушыхъатыгъэр:

Урысые Федерацием хэутын Iоф-
хэмкIэ, телерадиоэкIэтынхэмкIэ ыкIи
зэлыгъэсыкIэ амалхэмкIэ и Минис-
терствэ и Темыр-Кавказ чIыплэ гъэIо-
рышIапI, зэраушыхъатыгъэ нумерыр
ПИ №ТУ23-00916

■ Зыщыхаутырэр:

ОАО-у “Полиграф-ЮГ”,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр, 268

■ Редакциер зыдэщыIэр:

385000, къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр, 197.
Телефонхэр: приемнэр: 52-16-79, редактор
шъхъалэм игуадзэ —
52-49-44, пшъэдэкIыжэ зыхырэ
секретары — 52-16-77.
E-mail: adyvoice@mail.ru

■ Пчыагъэр

4302
Индексхэр
52161
52162
Зак. 2652